

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження, викладені у звіті експертної групи
«Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми
39314 Літературна творчість, українська мова і література та англійська мова,
перший рівень вищої освіти Бакалавр філології, спеціальність 035 – Філологія (035.01 – українська мова та література)»

Університет висловлює вдячність експертній групі за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності, що проводиться в межах ОП «Літературна творчість, українська мова і література та англійська мова», за високу оцінку програми та рекомендації щодо її розвитку, які слугуватимуть покращенню її реалізації. Але разом з тим, хочемо надати роз'яснення на деякі зауваження наведені у Звіті:

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В	
<p>Аналізуючи дві редакції ОП 39314 «Літературна творчість, українська мова і література та англійська мова» за 2020 та 2022 роки, спостерігаємо, що мета та характеристика освітньої програми залишилась без змін, тому, можливо, варто було б переглянути зміст поставлених цілей, деталізувати унікальні риси, відповідно до нової редакції «Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр.», адже спроектована мета ОП є узагальненою і не акцентує її унікальність</p>	<p>Мета та характеристика ОП справді не змінювалася в її редакціях, оскільки «Стратегічний план розвитку Університету» був затверджений у 2018 році і розробники взяли його до уваги під час проектування ОП, як зазначили експерти, в частині уваги до потреб ринку праці, інтеграції у міжнародний освітній простір тощо, таким чином мета ОП уже була в основному виписана на етапі проектування і не змінювалася в його редакціях.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. 1. Спроекована мета ОП є дещо узагальненою і не підкреслює особливості ОП. Рекомендуємо уточнити мету ОП та вказати у формулюванні особливі(унікальні) риси, що вказані у НП та ВСО. 2. Враховуючи високу активність щодо проходження стажувань НПП у ЗВО України та зарубіжжя, рекомендуємо активніше використовувати ці можливості для доцільного оновлення ОП.</p>	<p>1. Не зрозумілим є зауваження шановних експертів щодо часткового окреслення унікальності ОП у «меті та описі». Формулювання мети ОП, на думку розробників, мало наголосити відповідність ОП предметній області Стандарту філології, а унікальність програми була окреслена серед характеристик освітньої програми, а саме в основному фокусі, де сказано, що «основний акцент спрямований на створення оригінальних текстів різних жанрів і стилів (у тому числі поезії, прози, драматургії, кіносценарію, літературної критики та ін.), на їх літературознавчий аналіз, оцінку, інтерпретацію, коментування, переклад та літературне редагування». Також серед особливостей ОП заявлена її творча спрямованість, зазначено ключове місце в структурі ОП циклу інноваційних практичних курсів з «літературної творчості, що спрямовані на формування умінь у створенні художніх текстів різних жанрів і стилів, як оригінальних, так і перекладних, а також їх</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>3. Недостатня залученість здобувачів до перегляду та оновлення ОП. Рекомендуємо удосконалити систему моніторингу якості вищої освіти шляхом системних опитувань здобувачів та звернути увагу на зворотний зв'язок зі здобувачами освіти.</p>	<p>аналіз, оцінку та інтерпретацію», зазначено, що в структурі ОП є фахово-виробнича (творча) практика та, уможливлена Стандартом, кваліфікаційна робота бакалавра (наукова і творча). Тому вважаємо, що унікальність ОП її описі наголошена достатньо.</p> <p>2. Справді, як слушно підкреслили експерти, залученні до реалізації програми НПП активно підвищують свою кваліфікацію у ЗВО України та зарубіжжя, а їх досвід засвідчує, що ОП на етапі проектування була унікальною та інноваційною, і нічого схожого в межах філології загалом, та україністики зокрема не існувало. Що стосується рекомендацій доцільного оновлення ОП, то воно було здійснене в передмові (рецензування ОП представниками ринку праці, оновлення інформації про розробників), в частині переліку ОК та матриць відповідності, але не в профілі освітньої програми. Щодо запозичення досвіду колег на етапі реалізації програми, то ми наводили приклади позитивних практик, запозичених пізніше: як-от запрошення на гостьові лекції представників ринку праці, залучення до моніторингу і оцінювання ОП випускників програм, що передувала чинній. Ці факти описані у ВСО, у частинах, що стосуються Критерію 8 і вони стосуються процедур реалізації ОП, а не її змісту.</p> <p>3. Як було зазначено у ВСО, здобувачі активно залучені до перегляду та оновлення ОП і через опитування, і через пряму комунікацію, саме вони рекомендували змінити зміст і назву деяких дисциплін, що було взято до уваги розробниками. Про форми проведення опитування було зазначено у ВСО, у частинах, що стосуються Критерію 3 і 4, а саме на С. 16., де вказано, що інститутські опитування за дисциплінами проводяться щосеместрово. Про це йдеться на С.17, 18, 27 та 26, де названо два види анонімних опитувань: загальноуніверситетське опитування UNIDOS та щосеместрове опитування за дисциплінами ННІФ, яке проводиться з 2020 р.</p> <p><i>Враховуючи викладене, незрозумілими є підстави ЕГ для висловлених зауважень, а виконання рекомендацій вважаємо недоцільним.</i></p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</p>	
<p>2.1 Вибіркові освітні компоненти визначені в обсязі 60 кредитів ЄКТС (25%), при цьому до них, окрім навчальних дисциплін, включені також фахово-виробнича (творча) практика на посаді, з відривом (6 кредитів) і курсова робота (2 кредити). Відзначаючи переваги такого комплексного конструювання блоків</p>	<p>Маємо зауважити, що вимоги п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», стосуються насамперед можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії студента та застерігають від того, щоб обмежувати студентів вільний вибір навчальних дисциплін у межах 60 кредитів ЄКТС. При цьому експерти, «відзначаючи переваги комплексного конструювання блоків вибіркового освітніх компонентів», не вважають частину освітніх компонентів ВБ навчальними дисциплінами, хоча констатують (п.2.4, с.7), що реалізація</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>вибіркових освітніх компонентів, рекомендуємо зважати на вимоги п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», адже фактично для вибору здобувачам пропонується 52 кредити навчальних дисциплін, що становить 21,7%. Обсяг обов'язкової практичної підготовки (виробнича (джерелознавча) практика, з відривом) за ОП становить 4 кредити (1,7%)».</p>	<p>«індивідуальної освітньої траєкторії в рамках ОП здійснюється через самостійний вибір» тем курсових робіт, баз проходження практик тощо. У п. 2.5 Звіту сказано, що «специфіка баз практики та практичних фахових завдань відповідають специфіці вибіркових блоків», тобто право вибору здобувачів не обмежено. Слід сказати, що в ЗУ «Про вищу освіту» немає чітко окресленого обсягу поняття «навчальна дисципліна», натомість МОН України неодноразово надавав роз'яснення про те що практики входять до числа навчальних дисциплін. Таким чином ми не розуміємо чому ЕГ вважає що вибір студента обмежений 52 кредитами.</p> <p>Варто сказати, що права здобувачів освіти на вибір індивідуальної освітньої траєкторії які визначені Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п.9.4) https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhenniapro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu11_04_2022.pdf є найширшими серед ЗВО України, і студент може замість вибору цих блоків обрати обов'язкові чи вибіркові дисципліни з інших програм, тож вибір освітніх компонентів в обсязі 60 кредитів студентові гарантовані.</p> <p>Просимо ГЕР не зважати на це зауваження як на помилкове.</p>
<p>2.2 В переліку компонентів ОП відсутні ОК 30, 31.</p>	<p>Йдеться про підсумкові форми підсумкової атестації (кваліфікаційні іспити), які не включені до наявного переліку ОК у п.2.1, опису ОП, оскільки на них не відведено кредити ЄКТС (кваліфікаційні іспити не можуть мати кредитного виміру), але ці освітні компоненти детально розписані у п.3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти».</p> <p>Просимо ГЕР не зважати на це зауваження як на помилкове</p>
<p>2.2 Навчальний план містить інформацію про розподіл освітніх компонентів за семестрами вивчення. Такий розподіл не визначається ОП. На зустрічі з адміністрацією КНУТШ проректор з науково-педагогічної роботи проф. А.Гожик зазначив: «Навчальний план може змінюватися щороку... [якщо] порядок викладання треба трохи змінити». Такий підхід не відповідає вимогам ч. 1 ст. 9-1 ЗУ «Про вищу освіту»: «Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність».</p>	<p>Шановна ЕГ помиляється – підхід університету повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Освітня програма дійсно містить перелік ОК і містить інформацію про їх логічну послідовність. Однак саме для того і існує навчальний план який укладається на виконання програми щоб конкретизувати спосіб реалізації освітньої програми – розподіл дисциплін по семестрам (односеместрові і багатосеместрові), розподіл по семестрам тих дисциплін викладання яких не залежить одне від одного, розподіл часу між видами навчальних занять межах дисциплін тощо. Всі ці рішення можуть змінюватися, при цьому програма залишається незмінною. Якщо було б інакше не було б потреби в укладанні навчального плану.</p> <p>Просимо ГЕР не зважати на це зауваження як на помилкове</p>
<p>2.2 Застереження викликає тільки розподіл фахових компетентностей і ПРН між складовими ОК 23 «Майстерні літературної творчості». Так, ФК 2</p>	<p>Щодо зауваження, яке стосується ФК та ПРН складників ОК 23 («Майстерні літературної творчості»), то просимо взяти до уваги, що ці практично орієнтовані дисципліни, спрямовані переважно на досягнення додаткового ПРН 20 «Створювати</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>«Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні», ФК 3 «Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії української та англійської мови» відповідають, а ПРН 11 «Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та англійською мовами» забезпечується тільки ОК 23.2 «Майстерня поезії», але не іншими складовими («Майстерня прози», «Майстерня драматургії», «Майстерня перекладу», «Майстерня критики»).</p>	<p>художні тексти різних жанрів і стилів (поетичні, прозові, драматургічні)», а от ПРН 11 «Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та англійською мовами» забезпечується (за ОП 2022 р.) тільки ОК 23.1 (Вступ до літературної творчості) і ОК 23.2 («Майстерня прози»), там де НПП вважає за можливе реалізацію ПРН 11. Реалізацію ПРН 11 ОК.23.2 не передбачено.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2. 1. Вибіркові блоки мають мінімально допустимий обсяг (60 кредитів, 25%), але при цьому містять освітні компоненти, які не є навчальними дисциплінами, що приводить до порушення норми п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». 2. ОП не містить інформації про всі ОК і про логічну послідовність ОК, що суперечить вимогам ч. 1 ст. 9-1 ЗУ «Про вищу освіту». 3. Неточна відповідність ФК і ПРН складовим ОК 23. Рекомендуємо: 1. У наступній редакції ОП забезпечити дотримання норм п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». 2. У наступній редакції ОП наводити всі ОК і скоригувати структурно-логічну схему, щоб вона відображала логічну послідовність ОК. 3. У наступній редакції уточнити відповідність ФК і ПРН складовим ОК 23</p>	<p>1. ЕГ неправомірно не вважає практики навчальними дисциплінами і безпідставно робить висновок про невідповідність рішень Університету закону. 2. ЕГ безпідставно не зважає на те що кваліфікаційні іспити не можуть мати кредитного виміру, а тому представлені не розділі 2.1 опису ОПП, а в розділах 2.2. (структурно-логічна схема) і розділі 3 освітньої програми. Логічна послідовність викладання дисциплін представлена в розділі 2.2. Тож висновок ЕГ не відповідає дійсності. 3. Роз'яснення точки зору Університету на відповідність ФК і ПРН складовим ОК 23 наведена вище. З врахуванням викладеного ми заперечуємо невідповідність документів ОП нормам ЗУ «Про вищу освіту», і не бачимо потреби виконання названих рекомендацій. Просимо ГЕР не зважати на зауваження ЕГ по Критерію 2 як на помилкові.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</p>	
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p>	<p>Університет дякує за високу оцінку та виявлення сильних сторін та позитивних практик в аспекті доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання.</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>За ОП відсутня практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендуємо: посилити інформування студентів щодо їхніх прав на розвиток компетентностей поза ОП шляхом неформального та/або інформального навчання.</p>	<p>Просимо зазначити як позитивну практику те, що під час реалізації ОП послідовно дотримується процедура визнання результатів навчання за академічною мобільністю (досвід Ю. Нікітіної), яка продовжує навчання Цюрихському університеті (Швейцарська Конфедерація) і у другому семестрі 2022/2023 н. р. (https://drive.google.com/file/d/1XHGP4fx49qXEEdvnEaGsazkzGBmPaij3-/view)</p> <p>Щодо визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті зауважимо таке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наказ Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», який відкриває для університетів можливість перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній освіті набрав чинності тільки 23 вересня 2022 року - до цього часу будь-які дії з такого перезарахування були незаконними і суперечили рекомендаціям ЄС. 2. Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка уведено в дію наказом ректора 7.02.23 р.; зміст Положення та процедури валідації та визнання результатів неформальної та інформальної освіти були обговорені на Вченій раді ННІФ у квітні 2023 р. Представники студентства, що були запрошені на ВР, ознайомилися зі змістом Положення, взяли участь в його обговоренні та інформуватимуть інших здобувачів через доступні їм канали зв'язку. 3. Здобувачі ОП протягом означеного періоду не зверталися щодо визнання їхніх результатів неформальної та інформальної освіти. 4. Відсутність фактів визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної освіти жодна акредитаційна агенція не вважає недоліком програми. Недоліком є неправомірне визнання, визнання без належного забезпечення якості тощо. Оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загроз втрати якості освіти за програмою не виникало. <p><i>Просимо не зважати на зауваження ЕГ.</i></p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p>	

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</p> <p>Робочі програми ОК містять посилання на застарілу літературу (старшу 2010 року). Рекомендуємо: оновити списки літературних джерел у робочих програмах ОК.</p>	<p>Як було відмічено в Звіті (4.4) в Інституті є практика щорічно переглядати РП на засіданнях відповідних кафедр, тому рекомендацію вилучати з РП застарілу навчально-методичну літературу НПП застосовують на постійній основі. Врахуємо.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добро-чесність Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В</p>	
<p>5.2. Однак радимо увідповіднити наявну в ОПП (підсумковий іспит) термінологію стосовно атестації із Стандартом вищої освіти (атестаційний екзамен).</p>	<p>Врахуємо рекомендацію увідповіднити термінологічну розбіжність у наступній редакції ОП.</p>
<p>5.2 На зустрічах зі здобувачами, НПП і сервісними структурними підрозділами підтверджено, що в КНУТШ обов'язковою є перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою спеціалізованого сервісу Unichек. У змісті ОПП не зафіксовано обов'язковість вимог про розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарій КНУТШ та перевірки на рівень унікальності. В.о. директора Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича Канєвська С. і начальник інформаційно-обчислювального центру Бойко Ю. підтвердили наявність такої перевірки.</p>	<p>Як зауважили експерти, в ОПП немає запису про обов'язковість перевірки на унікальність кваліфікаційних робіт (оскільки процедури допуску до захисту регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ, де це приписано), хоча така перевірка й здійснюється з 2020 р., (оператором Unichек є проф. А.Ткаченко), а також на ОП існує практика популяризації принципів академічної свободи та академічної доброчесності, що експерти відзначили у Звіті.</p> <p>Також у ОПП не відображена вимога розміщувати кваліфікаційні роботи в репозитарії академічних текстів КНУТШ, який перебуває на початковій стадії наповнення.</p> <p>Це відповідає нормотворчій практиці – не дублювати в документах нижчого рівня норм які зафіксовані в документах вищого рівня. Норми які стосуються перевірки на плагіат і розміщення робіт в репозитарії закріплені у відповідному положенні (https://knu.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf) і тому не дублюються в освітніх програмах Я Університету.</p> <p>Просимо також взяти до уваги, що на програмі є багаторічна позитивні практика оприлюднювати (за згоди здобувачів) творчі праці, що потім стають частиною кваліфікаційної роботи бакалавра: обговорювати їх під час роботи в майстернях літературної творчості, на творчих захистах, на засіданнях Літературної студії ім. М.Рильського, публікувати творчий доробок у власних студентських альманахах «Сві-й-танок», «Сполучник», «ДієСлово». Зокрема, найновіший альманах «ДієСлово» містить не лише творчу частину, а й анотацію наукової частини бакалаврських робіт здобувачів ОП, що передувала чинній. https://drive.google.com/file/d/19SDBSDmHbeB_Gdqy-cArtTFZKiKpnJxd/view</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>5.3 На ОПП наявні ОК, формами підсумкового контролю яких є іспити або заліки, але немає практичних / семінарських занять, що утруднює вироблення в студентів практичних умінь і навичок та формування компетентностей. Наприклад: ОК «Науковий образ світу» (залік, 44 год. аудиторних, 42 год. лекцій, 2 год. консультацій), «Основи екології» (залік, 30 год. аудиторних, 28 год. лекцій, 2 год. консультацій) та ін. Рекомендація: Проектній групі обговорити питання про доцільність виділення з окремих навчальних дисциплін не лише лекційних занять, а й практичних або семінарських і здійснити перерозподіл аудиторних занять.</p>	<p>Шановній ЕГ мало б бути добре відомо що наявність практичних, семінарських і лабораторних робіт не є обов'язковою рисою навчальних дисциплін. Вимоги до програми ОК «Науковий образ світу» були сформовані спеціально створеною комісією із числа провідних фахівців в галузі фізики, хімії і біології. А формат викладання дисципліни «Основи екології» яка запроваджена в Університеті в рамках заходів із екологізації вищої освіти визначено профільною кафедрою. Практика викладання цих дисциплін не дала жодних підстав для перегляду прийнятих рішень.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>1. Відсутність в освітній програмі (розділ 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти») чітких вимог про потребу розміщення кваліфікаційної роботи бакалавра в репозитарій КНУТШ та наявності обов'язкової перевірки на рівень унікальності. Рекомендація: Доповнити розділ 3 ОПП «Форма атестації здобувачів вищої освіти» вимогою про потребу розміщення кваліфікаційної роботи бакалавра в репозитарій КНУТШ і перевірки робіт на рівень унікальності. 2. Розбіжність у термінології стосовно назви атестації в освітній програмі («підсумковий іспит») та в Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти («атестаційний екзамен»). Рекомендація: увідповіднити термінологію стосовно назви атестації в освітній програмі та в Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 3. В освітній програмі наявні ОК, формами підсумкового контролю з</p>	<p>1. Процедури перевірки робіт, допуску до захисту, розміщення в репозитарії КНУТШ, технічні механізми перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність, відповідальність за порушення академічної доброчесності НПП та здобувачами регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ, (зокрема в розділах 7, 9 та 10) https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104 Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: https://knu.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf, Етичним кодексом університетської спільноти. Розробники вважають, що дублювання вимог цих положень в розділі 3 ОП є нераціональним і варто лише зафіксувати в цьому розділі вимогу перевірки кваліфікаційної роботи на унікальність.</p> <p>2. Дякуємо Врахуємо рекомендацію прибрати термінологічну розбіжність зі Стандартом філології у наступній редакції ОП.</p> <p>3. Навчальні дисципліни часто не містять таких видів навчальних занять як практичні і семінарські, або лабораторні роботи. Види навчальних занять у навчальному плані визначаються з врахуванням навчальних цілей відповідної дисципліни. Зокрема, вимоги до програми ОК «Науковий образ світу» були сформовані спеціально створеною комісією із числа провідних фахівців в галузі фізики, хімії і біології. А формат викладання</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>яких є іспити або заліки, але немає практичних / семінарських занять, що утруднює вироблення в здобувачів вищої освіти практичних умінь і навичок та формування компетентностей. Рекомендація: Проектній групі обговорити питання про доцільність виділення з окремих навчальних дисциплін не лише лекційних занять, а й практичних або семінарських і здійснити перерозподіл аудиторних занять.</p>	<p>дисципліни «Основи екології» яка запроваджена в Університеті в рамках заходів із екологізації вищої освіти визначено профільною кафедрою. Практика викладання цих дисциплін не дала жодних підстав для перегляду прийнятих рішень.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси Рівень відповідності Критерію 6. Рівень В</p>	
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6. Недоліком є те, що окремі викладачі не проявляють публікаційної активності, не проходять стажування більше 5 років. Рекомендуємо НПП збільшити активність друку у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та WOS, вчасно проходити стажування.</p>	<p>Дякуємо за рекомендації для підвищення якості освіти за ОП, звернемо увагу на факти недостатньої публікаційної активності окремих викладачів, або відставання їх від графіку підвищення кваліфікації, намагатимемося реалізувати ці рекомендації найближчим часом.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В</p>	
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7. Електронний репозитарій КНУТШ перебуває на початковій стадії наповнення. Рекомендація: 1. Зактивізувати наповнення електронного репозитарію КНУТШ науковими й навчальними виданнями науково-педагогічних працівників випускових і фахових кафедр. Критерій 7 відповідає рівню В з урахуванням недоліку, який можна виправити.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію. Врахуємо. Маємо зауважити, що НПП освітньої програми забезпечують здобувачів науковими і навчальними виданнями самостійно, шляхом поширення електронних варіантів власних підручники та посібників та навчально-наукових матеріалів своїх колег, шляхом створення сховищ навчальної літератури на е-дисках, шляхом заохочення здобувачів до читання наукової та художньої літератури на сайтах фахових видань. Викладачі моніторять інтернет-простір, підбирають покликання на серйозні ресурси та включають їх до РП або іншими способами пропонують перевірений цифровий контент здобувачам.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p>	
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p>	<p>Висновок про «відсутність практики системних опитувань здобувачів щодо якості викладання» не базується на фактичних даних.</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Відсутність практики системних опитувань здобувачів щодо якості викладання. Рекомендуємо удосконалити загальноінститутську систему моніторингу якості вищої освіти шляхом системних опитувань здобувачів та звернути увагу на зворотний зв'язок зі здобувачами освіти після проведення анкетувань.</p> <p>Окремого спеціального збору інформації щодо кар'єрного зросту випускників немає, то ж рекомендуємо розробити інструменти системного збору інформації про кар'єрне зростання випускників</p>	<p>Практика опитування в Університеті системна і має тривалі традиції (системно на регулярній основі – з 2009 року).</p> <p>Про практику опитувань за дисциплінами ми вже говорили вище, в коментарях до Критерію 2., вона існує, але ЕГ нею під час підготовки та в процесі візитів не цікавилася.</p> <p>В університеті проводяться різні опитування, про що йшлося і у ВСО на С.16,17, 26, 27.</p> <p>1) опитування UNIDOS проводиться для моніторингу аспектів освітньої діяльності на рівні університету та прийняття загальноуніверситетських рішень; 2) на рівні освітніх програм структурних підрозділів проводиться опитування про якість викладання за дисциплінами, що виявляють інформацію про якість роботи викладача та якість дисциплін, які тільки-но прочитані студентам. Опитування про якість викладання за дисциплінами є загальноінститутським, ініціюється директором ННІФ, контролюється головою НМК, реалізується гарантантами освітніх програм. Опитування проводиться з 2020 р. за розробленим та затвердженим в КНУТШ єдиним питальником, воно є анонімним та містить можливість відкритої відповіді. Результати на першому етапі узагальнює гарант ОП, інформацію доводить до НПП на засіданні кафедри, а на другому етапі – голова НМК, що знайомить з результатами членів ВР ННІФ. Здобувачів перед початком опитування інформують про його умови та можливості, а після опитування повідомляють результати в узагальненій формі та рішення кафедри за результатами опитування. Результати інститутського опитування обговорюються на Вченій раді факультету, доводяться до відома усіх НПП через завідувачів кафедр.</p> <p>Для опитування здобувачів освіти керуємося Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1469). Зазначимо що оприлюднення результатів опитувань за персоналіями викладачів суперечить базовим засадам корпоративної і професійної етики, не має позитивного наслідку і не практикується в провідних університетах світу. Натомість результати опитування UNIDOS оприлюднене на сторінці ОП.</p> <p>Друге зауваження стосується діяльності, що лише може бути здійснена, адже випускників за чинною освітньою програмою ще не було. Тому збір інформації можливий щодо професійної діяльності випускників ОП, що передувала чинній. Викладачі ОП збирають інформацію про випускників з відкритих джерел або одержавши особисту згоду на обробку наданої інформації. Випускники пишуть про свою кар'єрну траєкторію у відгуках про ОП (https://drive.google.com/file/d/1qhoUKDkBaZoIRuQZo9ky72Amxz4c-OLf/view), надають</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>дані про професійне зростання для участі у роботі Малої асоціації випускників і роботодавців (нижня частина тексту https://drive.google.com/file/d/1I0xV_IkL2EoA-PfhKmm663qiJ0HMBNT/view), популяризують свою фахову діяльність в мережі Facebook на сторінці ОП «Літературна творчість КНУ» (https://www.facebook.com/groups/793852263970701) та на сторінці кафедри. Гарант програми М.О.Шаповал формує статистику та узагальнює інформацію з відкритих джерел щодо кар'єрного зростання усіх вихованців літературної творчості та оприлюднює її, наприклад, в аналітичній публікації (http://www.kurbas.org.ua/projects/almanah14/13.pdf). У результаті цієї діяльності членів кафедри найуспішніші випускники є гостями відкритих лекцій (С.Вертола, С.Вайзер, В.Левицький, О.Герасим'юк, Л.Мудрак), роботодавцями (Ю.Скибицька, Ю.Джугастрянська), рецензентами та розробниками ОП (К.Бова, Ю.Джугастрянська), головою ЕК (О.Башкирова).</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В</p>	
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. Оскільки для пропозицій до ОПП надано електронну пошту, то рекомендуємо до початку нового навчального року розробити питальник або інші форми фіксації обговорення ОПП, доступні в онлайн-форматі на сайті ННІФ; посприяти ширшому ознайомленню здобувачів із існуючими в КНУТШ положеннями, які регулюють їх права.</p>	<p>Дякуємо, врахуємо цю рекомендацію.</p>